

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce **Š. Š.**, zastoupeného JUDr. Zuzanou Šmídovou, advokátkou se sídlem v Ostravě-Moravské Ostravě, Žerotínova 1155/3, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, o žalobě žalobce na zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18.7.2011,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované ze dne 18.7.2011 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. **Odměna** advokátky JUDr. Zuzany Šmídové **se určuje částkou**, ve výši 2.880,- Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci byl od 18.8.2011 odňat invalidní důchod.

[2] Žalobce proti v záhlaví označenému rozhodnutí podal včasnou žalobu. Poukázal na neobjektivní způsob posouzení zdravotního stavu, v jehož důsledku ne, že nebyl přiznán invalidní důchod druhé stupně, ale invalidní důchod mu byl vůbec odňat. Subjektivně se cítí velmi špatně, necítí se schopen výkonu zaměstnání. Navrhl posouzení zdravotního stavu znalcem. Navrhl zrušit napadené rozhodnutí a žalované uložit, aby znovu přiznala invalidní důchod prvního stupně zpětně od 18.8.2011.

[3] Žalovaná se k žalobě vyjádřila a uvedla, že se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem a její rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. K důkazu navrhla posudek příslušné lékařské komise MPSV ČR.

[4] Napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodla následujícím výrokem : „Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení čj. X ze dne 18.3.2011 se zcela mění tak, že se účastníku řízení podle § 56 písm. 1 odst. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně od 18.8.2011 odnímá.“ Rozhodnutí odůvodnila novým posudkem o invaliditě ze dne 16.6.2011 vypracovaným v řízení o námitkách, dle kterého je zdravotní stav účastníka řízení stabilizovaný. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu účastníka řízení je chronický recidivující plurisegmentální vertebroogenní algický syndrom zejména bederní a krční oblasti. Dle zdravotnické dokumentace přetrvávají u účastníka řízení dlouhodobě bolesti páteře, přičemž od roku 1997 po pádu na záda došlo ke zvýraznění těchto potíží. Subjektivně je vnímána postupná progresse formou zhoršující se bolesti celé páteře. Účastník řízení je léčen konzervativně, v minulosti byl i opakovaně hospitalizován. Pokles pracovní schopnosti je hodnocen dle kapitoly XIII. (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), položce 1 (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének), písmenu b/ (s lehkým funkčním postižením, postižení zpravidla více úseků páteře, polytopní blokády s omezením pohyblivosti, svalové dysbalance, porucha statiky a dynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění, s recidivujícím lehkým neurologickým nálezem, bez známek poškození nervu, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi), přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10% až 20%; posuzující lékař tuto hodnotu stanovil maximem, tj. 20%. Posuzující lékař zároveň zvýšil horní hranici procentní míry poklesu pracovní schopnosti účastníka řízení podle ustanovení § 3 odst. 2 cit. vyhlášky o 10%, jelikož jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav má takový vliv na schopnost

využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti účastníka řízení je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Účastník řízení byl napadeným rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č.j. X ze dne 18.3.2011 zamítnuta žádost o změnu výše invalidního důchodu, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava ze dne 22.2.2011 je účastník řízení i nadále invalidní v prvním stupni podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla účastníku řízení pracovní schopnost o 40%. V rámci řízení o námitkách byl zdravotní stav účastníka řízení posouzen lékařem České správy sociálního zabezpečení. Dle vypracovaného posudku o invaliditě ze dne 16.6.2011 účastník řízení nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 cit. zákona.

[5] Rozhodnutím ze dne 18.3.2011 žalovaná žalobci zamítla žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu a nadále ponechala invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Rozhodnutí mimo jiné odůvodnila posudkem Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava-město ze dne 22.2.2011, dle kterého účastník řízení je podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zdp nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně.

[6] Z obsahu správního spisu žalované se podává, že žádostí došlou žalované dne 22.2.2006 požádal žalobce o přiznání částečného invalidního důchodu. Žalobce byl dle posudku ze dne 16.2.2006 posouzen jako částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. (ve znění účinném do 31.12.2009), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33%, nedosahuje však 66% a nejedná se o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 3 vyhl. č. 284/1995 Sb. umožňující soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek, ani se nejedná o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 4 vyhl. č. 284/1995 Sb. značně ztěžující obecné životní podmínky. Jako datum vzniku invalidity bylo stanoveno 12.10.2005. Žalobcův zdravotní stav byl dále v rámci jeho žádosti o plný invalidní důchod posuzován lékaři OSSZ Ostrava-město dne 9.10.2009 se závěrem, že jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je funkčně srovnatelný s postižením uvedeným v kapitole XV., oddílu F, položce 2, písm. b/ přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., v platném znění, tj. o 25%. Vzhledem k náročnosti povolání se podle § 6 odst. 4 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10% a celkově činí 35%. Žalobce je tak nadále částečně invalidní. Na základě žaloby žalobce nechal Krajský soud v Ostravě v řízení vedeném pod sp. zn. 17Cad 225/2009 přezkoumat jeho zdravotní stav u příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí se závěrem ze dne 20.5.2010, že žalobce posudkově odpovídá hodnocení dle kapitoly XV.,

oddílu F, položky 2, písm. b/ přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. a procentní míra poklesu pracovní schopnosti činí 25%, s navýšením o 10% vzhledem ke všem zjištěným chorobným stavům a charakteru dosavadní práce na celkových 35%. Dne 17.1.2011 požádal žalobce opětovně o zvýšení invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Rozhodnutím žalované ze dne 18.3.2011 byla jeho žádost zamítnuta s tím, že mu nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Žalovaná vycházela z posudku OSSZ Ostrava-město ze dne 22.2.2011, podle kterého je žalobce nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně ve smyslu § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť pokles jeho pracovní schopnosti byl zjištěn ve výši 40% dle kapitoly XIII., oddílu E, položky 1, písm. c/ přílohy k vyhlášce 359/2009 Sb. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, na jejichž základě žalovaný rozhodnutím ze dne 18.7.2011 napadené prvostupňové správní rozhodnutí změnil tak, že se žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně odnímá. V rámci řízení o námitkách byl zdravotní stav žalobce posouzen lékaři žalované a dle jejich posudku ze dne 16.6.2011 nebyl žalobce k datu napadeného rozhodnutí invalidní. Lékaři žalované v posudku konstatovali, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je bolestivý syndrom bederní páteře s lehkým funkčním postižením, s omezením pohyblivosti, svalovou dysbalancí, s poruchou statiky a dynamiky páteře, bez vyhraněných projevů kořenového dráždění, s opakovaně lehčím neurologickým nálezem, bez známek poškození nervu. Pokles pracovní schopnosti činí 30%. Lékaři vyjádřili nesouhlas s posudkovým závěrem lékaře referátu LPS Ostrava.

[7] Krajský soud provedeným řízením a dokazováním vzal za prokázané, že žalobce byl v roce 2006 uznán částečně invalidním a jeho pokles pracovní schopnosti byl v lékařských posudcích opakovaně hodnocen na 35% a výše. Jako poživatel invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně podal dne 17.1.2011 žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu a žalovaná tak zahájila řízení o žádosti žalobce o zvýšení invalidního důchodu. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 18.3.2011 tuto žádost zamítla a ponechala nadále invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. V námitkovém řízení své rozhodnutí ze dne 18.3.2011 změnila tak, že invalidní důchod od 18.8.2011 odňala v důsledku odlišného hodnocení poklesu pracovní schopnosti lékařem LPS oproti lékaři OSSZ v Ostravě.

[8] Posudky posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR s pracovištěm v Ostravě a v Brně, které byly vypracovány k žádosti zdejšího soudu, bylo prokázano, že u žalobce k datu napadeného rozhodnutí se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, daný recidivujícím bolestivým syndromem celé páteře, zejména krční a bederní oblasti s oboustrannými ischialgiemi na podkladě deformační spondylozy a protruzi disků L 4 – L 6, nyní bez kořenové iritace s lehkým omezením hybnosti, polyartralgii, osteoporozou, stavem po peroneální pareze z roku 2005, hypertenzí I.-II. st. WHO, onemocněním cév a nervů horních končetin jako chzp zj. 24.2.1998, chronickou bronchitidou, s lehčí kombinovanou ventilační poruchou u kuřáka,

stavem po incizích pro periproktální absces, hepatopatii, stavem po virové hepatitidě v minulosti, artritida urtika, adenomem prostaty, dráždivým měchýřem, alergií na jod i analgetickou náplast, stav po operaci žlučníku v r. 1999, kdy zažívací potíže trvají, subjektivně i v dokumentaci praktických lékařů uváděným pádem na záda dne 10.2.1977 s následnou bolestí C a Th páteře (vyšetření chirurgické, traumatologické ambulance není), dle RTG C a Th páteře 12.2.1997 bez přímých známek traumatu, jen mírné degenerativní změny C5-C7 a L5 vlevo. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je bolestivý syndrom bederní páteře s lehce omezenou funkcí, bez kořenové symptomatologie či spinální leze, nevyžadující neurochirurgickou intervenci, ale léčbu konzervativní. Posudkově hodnocení dle kapitoly XIII., odd. E, položky 1.b přílohy k vyhlášce 359/2009 Sb., kdy z rozmezí 10-20% je stanovena horní hranice 20%. V tomto posudkovém názoru se shodly obě posudkové komise. Odlišný názor však zaujaly kevent. dalšímu navýšení dle ust. § 3 odst. 1 vyhl. č. 359/2009 Sb. Dle posudkové komise MPSV v Ostravě dané procento je navýšeno o dalších 10% vzhledem k pracovnímu zařazení řidiče z povolání, s ohledem na předepisované opiáty a s ohledem k nemoci z povolání. Dle posudkové komise v Brně není třeba využít navýšení dle § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb., neboť ve stanovení právě horní hranice rozpětí (20 %) je zohledněno ostatní onemocnění a předchozí vykonávané výdělečné činnosti. Obě uvedené posudkové komise se shodly dále v tom, že u žalobce se jedná o dlouhodobou stabilizaci zdravotního stavu, jde jen o lehké funkční postižení páteře bez kořenové symptomatologie a bez poškození nervu a předcházející posudkové zhodnocení okresní správou sociálního zabezpečení bylo nadhodnocené, neboť se nejednalo a dosud ani nejedná o středně těžké funkční postižení páteře. Komise dospěly k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona číslo 155/95 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb., neboť nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%.

[9] Uvedená skutková zjištění soud opírá o listinné důkazy, a to rozhodnutí žalované ze dne 18.7.2011 o námitkách a rozhodnutí ze dne 18.3.2011, posudek lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě ze dne 22.2.2011 o invaliditě, posudek o invaliditě ze dne 16.6.2011 vypracovaný v řízení o námitkách, posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Ostravě ze dne 15.11.2011 a 19.1.2012 a v Brně ze dne 13.6.2012

[10] Podle ust. § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. (soudní řád správní) při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu

[11] Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že námitka žalobce, že je invalidní alespoň pro invaliditu prvního stupně od 18.8.2011, není důvodná, avšak shledal jiný důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí.

[12] Přezkoumává-li krajský soud k žalobě správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, což v projednávané věci je nárok na invalidní důchod, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. Posouzení poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou – medicínskou a soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/91 Sb.). Tato komise je oprávněná nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě a vzhledem k námitkám strany žalobce i srovnávací posudek posudkovou komisí MPSV s pracovištěm v Brně. Posudky posudkových komisí považuje soud za stěžejní důkazní prostředky. V obou případech posudek podala posudková komise v řádném složení, stanoveném vyhláškou č. 182/1991 Sb., v platném znění s náležitostmi uvedenými v ust. § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobce a odborným členem komise byl též lékař – odborný neurolog. Oba posudky (posudek posudkové komise v Ostravě ve znění doplňujícího posudku) jsou úplné, celistvé a přesvědčivé. Z těchto důvodů soud neprováděl již další dokazování ve směru zjištění míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti a závěry posudků pro své rozhodnutí převzal. Soud považuje hodnocení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce podle přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. v kap. XIII., odd. E, položce 1 písm. b) za přesvědčivé, neboť tato položka je určena pro bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének, a to s lehkým funkčním postižením (postižením zpravidla více úseků páteře, polytopní blokády s omezením pohyblivosti, svalové dysbalance, porucha statiky a dynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění, s recidivujícím lehkým neurologickým nálezem, bez známek poškození nervu, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi). Uvedená položka udává možný pokles pracovní schopnosti v míře 10 – 20% a obě posudkové komise hodnotily v horní hranici 20%, přičemž posudková komise v Ostravě navíc ještě navýšila o dalších maximálně možných 10 procentních bodů na celkových 30%. Komise hodnotily zdravotní stav na základě konkrétních lékařských nálezů, zejména neurologických, ortopedických, revmatologických, infekčních a dalších.

[13] I když krajský soud dokazováním prokázal správnost stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve správním řízení v míře nižší než 35%, resp. v řízení o námitkách, přesto však napadené rozhodnutí zrušil, neboť se neztotožnil s názorem žalované, že v dané věci je výrok o změně prvostupňového rozhodnutí ve smyslu odnětí invalidního důchodu správný a zákonný.

[14] Správní řízení bylo zahájeno k žádosti pojištěnce – poživatele invalidního důchodu – o úpravu důchodu, resp. o zvýšení důchodu pro vyšší stupeň invalidity. Žalovaná v řízení o žádosti po té, co dospěla k závěru, že jsou splněny nadále

podmínky pouze pro invaliditu prvního stupně, žádost zamítla (rozhodnutí ze dne 18.3.2011). V řízení o námitkách však žalovaná dospěla k jinému závěru, a to že žalobce nesplňuje podmínky ani pro invaliditu prvního stupně a změnila rozhodnutí o zamítnutí žádosti tak, že invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně odňala. Soud má za to, že žalovaná napadeným rozhodnutím nerozhodla o předmětu řízení a navíc překročila rámec řízení vytyčeného žádostí o úpravu důchodu.

[15] Soud nejdříve zopakuje, že řízení bylo zahájeno k žádosti žalobce a o této žádosti nebylo rozhodnuto, zrušila-li žalovaná své rozhodnutí ze dne 18.3.2011. Soud je přesvědčen, že odnětí důchodové dávky nemůže automaticky absorbovat zamítnutí žádosti.

[16] Žalobce svou žádostí o změnu výše invalidního důchodu přesně vytyčil předmět řízení. Žalovaná rozhodla-li svým konečným rozhodnutím (rozhodnutí o námitkách) o odnětí invalidního důchodu jako takového, překročila rámec předmětu řízení a dle názoru soudu porušila tímto svým procesním postupem ustanovení § 81 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., v plat.znění. Bylo-li řízení zahájeno k žádosti o zvýšení důchodu, nemůže být v průběhu tohoto řízení zahájeno řízení ex offo o odnětí důchodové dávky, a to ani za použití ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. Vyloučení ochranného charakteru opravného prostředku – námitek neznamena, že žalovaná v námitkovém řízení není vázána předmětem řízení. Dospěje-li žalovaný v námitkovém řízení, že účastník řízení nejen že nesplňuje podmínky na zvýšení důchodu pro vyšší stupeň invalidity, ale nesplňuje vůbec podmínky na invalidní důchod, může řízení o odnětí invalidního důchodu zahájit ex offo až po skončení řízení o zamítnutí žádosti.

[17] S odvoláním na uvedené v odstavcích [14 -16] tohoto rozhodnutí pak krajský soud dospěl k závěru, že žalovaná byla povinna rozhodnout pouze o nároku na zvýšení invalidního důchodu a v žádném případě o odnětí invalidního důchodu. Vzhledem k vyslovenému názoru krajský soud zrušil rozhodnutí žalované pro uvedenou vadu řízení. Současně krajský soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná znovu ve věci rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru krajského soudu uvedeného v tomto odstavci.

[18] Žalobci nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, neboť tento se výslovně nákladů vzdal a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. v plat.znění).

[18] České republice nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, které vznikly se zastoupením ustanoveného advokáta žalobci, neboť dle ustanovení § 35 odst. 8 s.ř.s. hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby, kterému byl soudem ustanoven zástupce, platí stát.

[19] Advokátka ustanovená soudem usnesením čj. 20Ad 35/2011-21 ze dne 19.října 2011 účtovala odměnu za tři úkony včetně režijního paušálu a zvýšení o 20% DPH,

jehož je plátcem. Advokátce byla přiznána odměna ve výši 1.500,- Kč za tři úkony, převzetí a dvakrát účast u jednání soudu (3 krát 500,- Kč dle § 9 odst. 2, § 7 bod 2 a § 11 odst. 1 písm.b,g vyhl. č. 177/1996 Sb.) a náhrada hotových výdajů v paušální částce dle § 13 odst. 3 cit. vyhl. v částce 900,- Kč; celková částka 2.400,- Kč byla zvýšena o 480,- Kč (20% DPH) na celkovou částku 2.880,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotovení u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnuto doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne, 25.července 2012

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně